

Lesbrief
groep 1-4

bij de verteltheatervoorstelling

Spin en Spook

door
Marjo Dames
www.verhalenvertelster.nl

Deel 1

Vorbereiding

Samen met uw groep gaat u naar de Verteltheatervoorstelling 'Spin en Spook' kijken.

Het verhaal is gebaseerd op het kinderboek 'Spin en Spook' van Suzan Peeters en Claudia Verhelst

(De Eenhoorn ISBN 978-905838551-2 Nederlandse Kinderjury 2010)

Het is fijn om kinderen op het bezoek aan de voorstelling voor te bereiden.

1.1 U kunt het volgende vertellen over de voorstelling:

De voorstelling wordt gespeeld door één persoon: Marjo Dames. Marjo vertelt een verhaal en speelt daarbij toneel. Soms speelt ze dat ze het jongetje Tim is of Mama, op andere momenten laat ze de poppen Spin en Spook bewegen en praten.

Misschien heeft u zelf wat poppen in de klas en kunt u de kinderen vast laten zien hoe een pop tot leven kan komen en iets kan zeggen.

1.2 U maakt de volgende afspraken met de kinderen:

Tijdens de voorstelling zijn de kinderen het publiek.

- Het publiek blijft op hun plek zitten luistert naar het verhaal.
- Het publiek is tijdens de voorstelling stil.
- Als de verteller iets vraagt, mogen de kleuters meedoen of antwoord geven.
- De kinderen gaan vooraf naar de wc, zodat er tijdens de voorstelling niet gelopen hoeft te worden.
- De kinderen mogen na afloop best de poppen van dichterbij zien, maar NIET AANKOMEN

1.3 Het verhaal (niet nodig om vooraf aan de kinderen te vertellen)

Het verhaal gaat over Tim die bang is in het donker. In het verhaal laat de schrijfster op een mooie manier een aantal van de volgende pedagogische 'tips' aan bod komen om Tim te helpen zijn angst te verminderen.

Tips bij angsten

- * Leg uit wat er gaat gebeuren
- * Laat de kleuter/leerling vertellen wat hem bang maakt
- * Volg zijn fantasie en speel mee
- * Bevestigen en niet ontkennen
- * Veiligheid bieden door aanwezigheid van een volwassene of bv een knuffel
- * Versje of Liedje aanleren om de angst weg te jagen
- * Geloof de kleuter/leerling en geef hem het gevoel dat hij steeds bij de volwassene terecht kan

Spin en Spook

Spin en Spook willen graag kinderen bang maken, maar ze zijn er niet zo goed in. Als ze 's avonds bij een kind in de slaapkamer komen spoken, schrikt zo'n kind maar heel even en daarna moeten ze juist erg om Spin en Spook lachen. Spin en Spook worden daar erg verdrietig van want nu moeten ze elke avond naar een nieuw huis om het opnieuw te proberen.

Als Tim erg bang voor Spin en Spook is geworden, helpt Mama hem om de monsters te vinden. Daarna leert ze hem een liedje om minder bang te zijn. Als dat niet helpt, leert ze hem een liedje om de monsters weg te jagen. Omdat Tim nu niet meer bang is, raakt hij in gesprek met Spin en Spook en hij besluit hen te helpen met het vinden van een eigen huis. En dat lukt ! Zo raakt Tim over zijn angst heen en worden hij en zijn monsters echte vrienden. En Mama ? Die krijgt de schrik van haar leven als ze ineens oog in oog staat met de monsters Spin en Spook. Gelukkig mag ze Tim zijn nachtlampje wel lenen.

1.4 Opdrachten voorafgaand aan de voorstelling

Hieronder staan aantal opdrachten om de kinderen inzicht te geven in het thema bang zijn. Angst voor monsters en manieren om daar mee om te gaan.

1.4.1 Samen Bang zijn

Voraf leest de leerkracht een boekje voor over kleuterangsten. Bijvoorbeeld de klassieker: 'Er ligt een krokodil onder mijn bed' van Ingrid en Dieter Schubert (Lemniscaat Prentenboeken)

Daarna legt de leerkracht uit dat iedereen wel eens bang voor iets is en dat je de ander daar nooit om mag uitlachen. De leerkracht vertelt waar hij/zij vroeger zelf bang voor was en wat hij/zij zelf heeft gedaan om die angst te verminderen. Daarna mogen de kleuters vertellen over hun eigen angsten en hoe zij daar mee om gaan. Bijvoorbeeld afsluiten met de Sesamstraat liedjes van 1.5.2

1.4.2 Sesamstraat Liedjes over Bang zijn

Ieniemienie Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=TFDfE8eL7kU>

Onder mijn bed: <https://www.youtube.com/watch?v=BcEFw-OyXKQ>

1.4.3 Enge gezichten

De kinderen verzamelen mooie herfstbladeren en nemen ze mee de klas in. Als de bladeren droog zijn, mogen de kinderen er met donkere verf een eng gezicht op tekenen. GRIEZELIG !
<http://www.pinterest.nl>

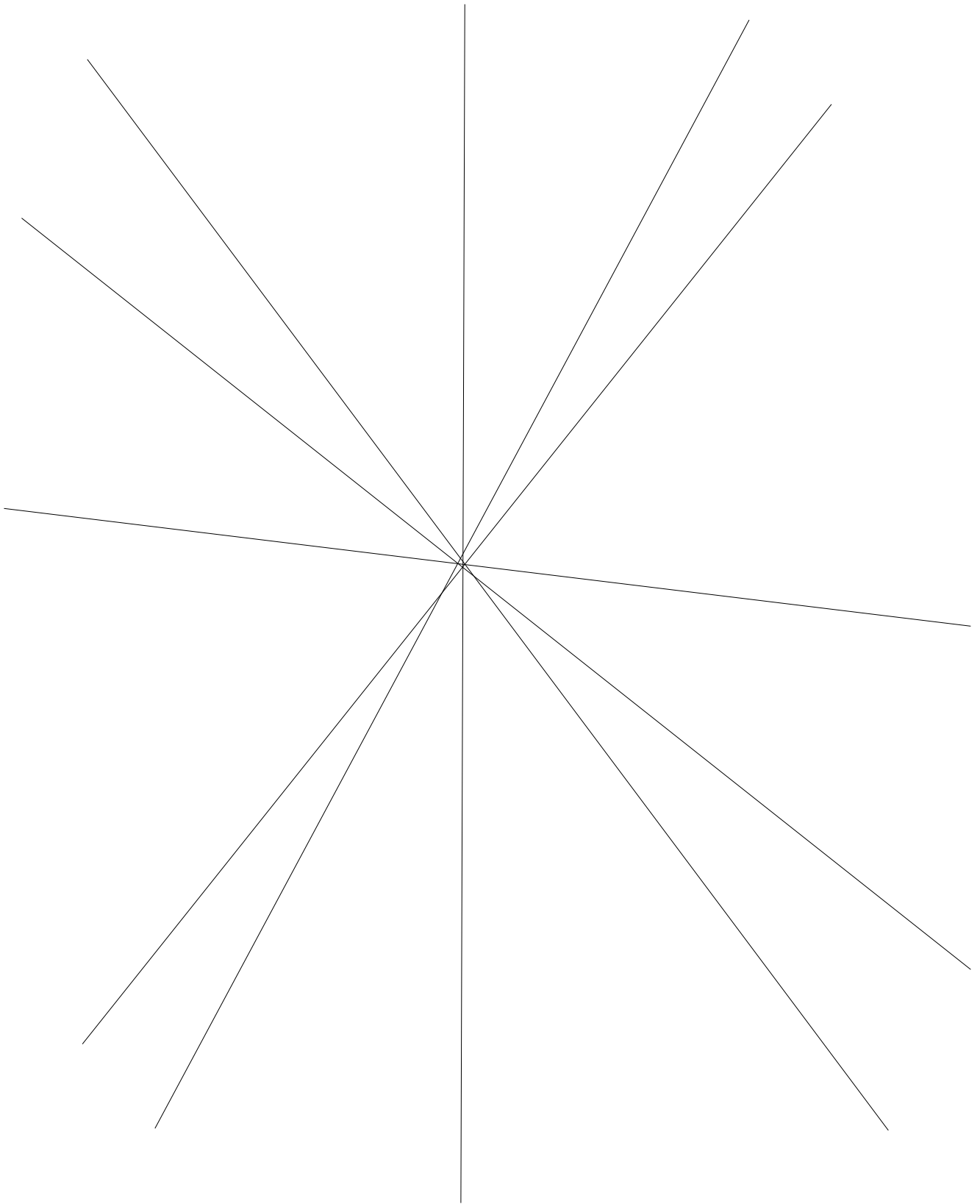
1.4.4 Regenboog Spinneweb

De leerkracht neemt de bladzijde met de kruisende lijnen en kopieert dat voor alle leerlingen. Dan leest hij/zij voor:

'Als de zon schijnt lijken de draden van een spinnenweb wel 1000 kleuren te hebben.' Laat op het digibord eventueel wat plaatjes zien van herfstdraden met mooie kleuren

De kleuters tekenen met zoveel mogelijk kleuren een mooi gekleurd spinnenweb in het basisframe. En als ze willen natuurlijk ook een prachtige spin.

Regenboog Spinneweb

1.5 Achtergrond informatie over kleuter/kinder-angsten

Een handige Website met uitleg over en oefeningen voor angsten (en pesten) bij kinderen: Bibbers.

<http://www.bibbers.nl/IKBENVAAKBANG/OefeningenTips.aspx>

Over angsten:

Probeer uit te vinden waarom een kind ergens bang voor is. Is hij bijvoorbeeld bang voor de wc ? Wat vindt hij dan precies eng, het kleine hokje, de harde rand of het gat waar water in staat ? Misschien wel monsters in de pot ? Afleiding door een liedje te zingen of een spelletje te spelen, kunnen helpen de angst weg te nemen.

Wanneer een kind ziet dat de ouder/begeleider niet bang bent, hij dat ook niet zal zijn. Wuif monsters niet weg, maar controleer die wc-pot ook niet vier keer op monsters. De kleuter zou alleen maar kunnen denken: 'Waarom kijkt de juf vier keer? Misschien is er dan toch iets?'. Het is de uitdaging een balans te vinden tussen reëel en overbezorgd reageren.

Angst door een traumatische ervaring

Soms kunnen angsten ook ontstaan door een nare ervaring. Zo kan een kind bijvoorbeeld door een wesp zijn gebeten en daardoor nog steeds bang zijn voor wespen. Dat wespen blijven bestaan kun je niet ontkennen. Het enige dat je kan doen is zijn angst benoemen en zeggen dat je het begrijpt. Bied troost en bescherming en probeer zelf zonder paniek op de volgende wesp te reageren.

Angst door magische fantasie

Peuters kunnen echt veel fantasie hebben. Maar soms kan die fantasie ook uitmonden in moeilijke nachten. Zo kunnen ze ervan overtuigd zijn dat er een monster in de kast zit of een heks onder het bed zit. De magische fantasie kan dan overweldigend zijn. Ze kunnen immers geen onderscheid maken tussen fantasie en werkelijkheid. Vertel zeker geen griezelige verhalen voor het slapen gaan. Het beste wat je hierbij kan doen is meegaan in de fantasie en de monsters en spoken verjagen. Jaag ze eventueel samen weg.

Deel 2

2 Opdrachten na afloop van de voorstelling

Met deze opdrachten kan het kind op speelse wijze de monsters uit de voorstelling beter leren kennen.

Ze gaan zelf spinnen en spoken maken.

Als kinderen bang zijn voor monsters zoals spinnen of spoken, dan kan het hen helpen door stap voor stap contact te laten maken met datgene waarvoor ze bang zijn.

De volgende verwerkingsopdrachten gaan uit van Spin en Spook. In groep 3-4 kunnen in de opdrachten Spin en Spook worden vervangen door andere monsters waar het kind bang voor is. Zie 2.8

2.1 Bewegings opdracht: Spin

De kinderen zitten op hun eigen plaats. Samen met de leerkracht bespreken ze hoe Spin in de voorstelling bewoog. (Kriebelende poten- sprongetjes- soms langzaam-soms snel- een koprol van plezier- omlaag langs het bed- met een grote sprong terug naar de bedrand)

Kunnen de kinderen net doen alsof hun hand een spin is. Ze lopen met hun spinne-hand over de tafel.

Spreek af: Als de leerkracht in zijn handen klapt zijn de spinnenhanden verdwenen.

De leerkracht leest voor:

Spin is op zoek naar een plek om zich te verstoppen. Ze loopt heel langzaam over de rand van de tafel. Ze kijkt naar links en naar rechts, wat is een goede plek? Misschien onder de tafel? Als ze bij de grond is, moet ze heel erg niezen, met een grote sprong komt ze weer op de tafel zitten. Ineens blijkt er een kind aan tafel zitten. Spin kruipt ze heel langzaam naar de knie van het kind. Als het kind Spin ziet zitten moeten ze allebei heel erg lachen. Spin maakt een koprol van plezier. Dan loopt ze naar het kind zijn wang en geeft hem een zoen. Dag kind!
Dag Spin.

Leerkracht Klapt in de handen- de Spinnen zijn weg.

2.2 Bewegingsopdracht Spook

Samen met de leerkracht bespreken de kinderen hoe Spook in de voorstelling bewoog. (Vliegen: omhoog- omlaag-naar links-naar rechts- Poetsen- Knuffelen)
En met welke woorden probeerde hij Tim bang te maken?

De leerkracht wijst een leerling aan die het voor kan doen.

Spreek af: Als de leerkracht in zijn handen klapt wordt iedereen weer gewoon een kind.

De leerkracht leest voor:

Spook vliegt door de kamer. Het is een hele mooie kamer en Spook wil alles graag van dichtbij zien. Hij vliegt – vooruit–achteruit–naar links–rechts– omhoog en omlaag. Dan ziet hij ineens een heel stoffige stoel. Hij pakt een deel van zijn spookjurk en begint te poetsen. Hij neuriet er een liedje bij van plezier.

Als de stoel schoon is, vliegt Spook een rondje door de kamer van plezier en tenslotte gaat hij naar een van de kinderen om die een heel voorzichtige Spook knuffel te geven.

Leerkracht Klapt in de handen– de Spoken zijn weg.

Knutselopdrachten

2.3 Een Spook maken van stof

Vorbereidingen: Lappen vrolijke en meer neutrale stof – scharen–touwtjes– een pak watten of ander vulmateriaal– vilt en lijm.

Liefst mogen de kinderen zelf een stofje uitzoeken voor het lichaam van het spook.

Zelf een vierkant/ rechthoek uitknippen–ongeveer zo groot als een vel papier (A4) Stop een bolletje watten in het midden als hoofd. Bindt er een touwtje omheen als hals. Laat de ruimte van een vinger in de kop van het spook.

Teken of plak met vilt 2 ogen en een mond.

Klaar.

2.4 Spook pop gaat leven

Met hun in de kop van het Spook kunnen de kleuters als het klaar is met de pop spelen.

De leerkracht kan hen begeleiden door vragen te stellen. Eerst aan 1 kind die het voordeet, dan klassikaal.

Hoe heet de pop–Hoe praat de pop– Wat doet het spook het liefst. Kunnen ze laten zien hoe dat dan gaat ? Wat eet Spook ? Hoe gaat Spook slapen ? Of in bad ?

2.5 Spinnen maken

Benodigdheden: eier-dozen, schaar-verf- stroken papier en lijm of zwarte pijpenragers.

<https://www.youtube.com/watch?v=FV8GcQawcl4>

Knip van eierkarton een bolletje uit. De kinderen mogen het spinnenlijf zelf verven in een kleur die ze leuk vinden.

Als het droog is kunnen ze er 4 papieren strips als poten onder plakken. (8 poten)

Ogen en mond erop plakken

Klaar.

De poten kunnen ook gemaakt worden van zwarte pijpenragers die daarna in de vorm van poten gebogen kunnen worden.

2.6. Maak een dromen vanger

Benodigdheden: Grote kastanje, cocktailprikkers-gekleurde wol.

Maak het skelet van een spinnenweb van een kastanje met cocktailprikkers.

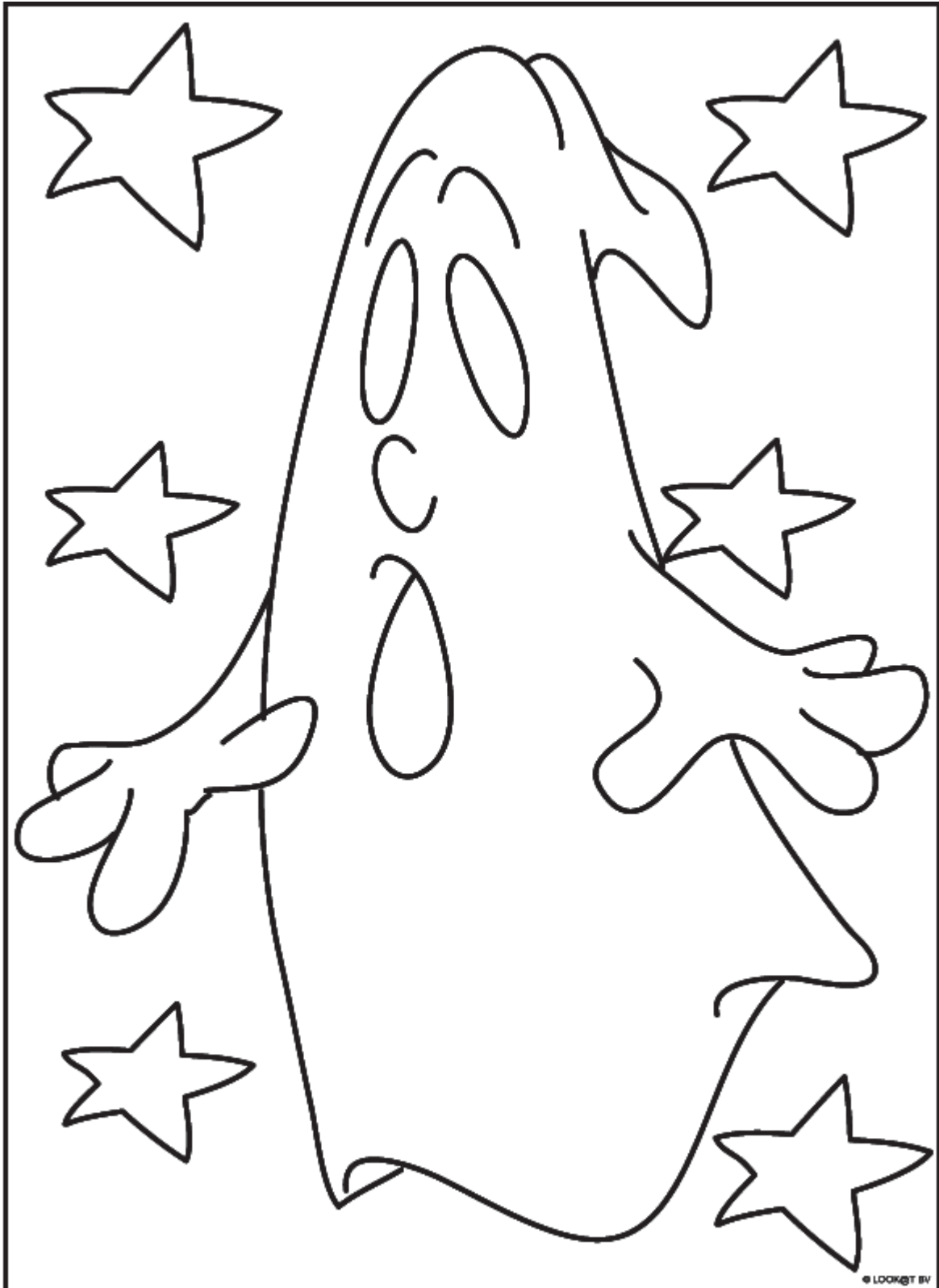
Vlecht met gekleurde draden de rest van het spinnenweb er doorheen.

Hang het op in je kamer, schrik monsters af en trek allemaal mooie dromen aan.

2.7 Kleurplaat

Spook wil wel eens een gezellig kleurtje aan zijn lijf, wie geeft hem de mooiste feestjurk ? Verzin zelf sterren, bloemen, spinnen of andere versieringen voor Spook zijn jurk.

De Feestjurk van Spook

2.8 Versla je monsters groep 3-4

2.8.1 Soms kun je een wat ouder kind stap voor stap de confrontatie laten aangaan met de spoken en monsters die het zich in het hoofd heeft gehaald. En de meeste kinderen durven hun spook of monster best te tekenen.

2.8.2 Je kunt vragen of de monsters die getekend worden opnieuw getekend kunnen worden maar dan met een vriendelijk gezicht.

2.8.3 Kringgesprek: Hoe ziet jouw monster eruit, beschrijf het eens, waar wordt ik echt bang van als ik jouw monster op bezoek krijg ?

2.8.4 Laat de kind in gedachten ieder van hun monster de tanden afzagen, haren verven. Laat de monsters in gedachten ballonnen blazen, Maak maar bloemen van de monsters hun ogen, hartjes van klauwen en zwemvliezen van harige enge poten. Laat het monster uitglijden over een bananenschil en in de sloot rijden op de fiets. Laat het monster in een raket stappen en op reis gaan naar de maan. Dag Monster !

2.9 Leestips over bang zijn

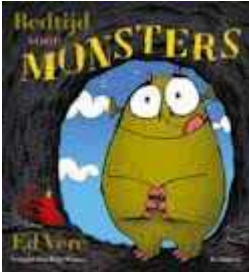
[De wraak van Warmoesje](#) Pierre Bertrand / Pierre Bertrand

[Angst Bij Jonge Kinderen](#) Hilde Marx

[Het kleine boek van grote angsten](#). Monica Arnaldo

[Bedtijd voor monsters](#) Ed Vere

[Angstige eekhoorn](#) Mélanie Watt

[Het kleine draakje Kokosnoot wees niet bang](#) Ingo Siegner

Bronnen voor deze lesbrief:

<http://www.pinterest.nl>

[http:// www.bibbers.nl](http://www.bibbers.nl)

<http://www.kleurplaten.nl>

<http://www.jokewilspoken.nl>

<https://www.youtube.com/watch?v=FV8GcQawcl4>

<http://bol.com>

Overige bron:

Ervaring en Spellessen van Marjo Dames: <http://www.verhalenvertelster.nl>